

چابهار، استراتژیک ترین بندر ایران است

چابهار تایمز: در طول یک قرن اخیر، همواره روابط تاریخی ایران و عمان به عنوان دو همسایه در این سو و آن سوی دریای مکران، مثال زدنی و سرمشق خوبی برای کشورهای منطقه بوده و هست.

چندی پیش و پس از درگذشت سلطان قابوس، پادشاه فقید و محبوب، «هیثم بن طارق آل سعید»، پسرعموی وی به قدرت رسید. او پیشتر وزیر میراث و فرهنگ بوده است. سلطان هیثم، همچنین سمت‌هایی از جمله فرستاده ویژه سلطان قابوس و وزارت خارجه نیز داشته است. از آنجایی که وی از سال ۲۰۰۲ نماینده ویژه سلطان قابوس بوده، سیاست‌گذاری‌های صلح جویانه ای را پیش رو قرار داده که امید می‌رود بیش از پیش منطقه را جایگاه آرامش و هم‌افزایی قرار دهد.

یکی از موضوعات اصلی در همکاری‌های دوجانبه ایران و عمان، بندر چابهار است. منطقه‌ای استراتژیک که فاصله کمی با مسقط، پایتخت عمان دارد و با توجه به پارامترهای اقتصادی می‌تواند بیش از پیش، روابط دو طرف را تقویت کند. به صورت اختصاصی منطقه آزاد چابهار در ایران و منطقه آزاد صُحار در عمان این پتانسیل را دارند که در بسیاری از زمینه‌های ترانزیتی و تجاری با یکدیگر همکاری داشته باشند.

چابهار تایمز، برای بررسی کیفیت و مدل همکاری‌های اقتصادی ایران عمان با علی‌اکبر سیبویه، دیپلمات با سابقه کشورمان، گفتگویی داشته که در ادامه از نظر می‌گذرد. «سیبویه» از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ کاردار ایران در تونس بوده و از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ سفیر تام‌الاختیار ایران در سلطنت نشین عمان بود. به مناسبت پایان دوره مسئولیتش در مسقط از سوی سلطان قابوس به پاس تلاش‌هایش در گسترش و پیگیری سطح روابط دوجانبه نشان درجه یک النعمانی عمان به وی اهدا شد.»

او در نیمه نخست دی ۱۳۹۵ با حکم دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام، به عنوان مدیرکل روابط بین‌الملل دبیرخانه مجمع منصوب شد.

همکاری‌های اقتصادی ایران و عمان چگونه می‌تواند به توسعه پایدار چابهار منتهی شود؟

توسعه چابهار را ابتدا خود مسئولین امر باید به نحو شایسته و بایسته طراحی کنند و اجرا کنند و بستر مناسبی برای ایجاد یک تحول اقتصادی و تجاری در درجه اول در چابهار باید ایجاد شود؛ کمتر کسی از مسئولین بندر چابهار تاکنون در این ارتباط عمل کرده است و آن افراد مناسبی که با دانش لازم روز دنیا باید در رأس امور چابهار باشند هیچ‌گاه در دهه‌های گذشته نبوده‌اند. الان یک نفر آگاه می‌تواند برای اینکه اطلاعاتش را کامل کند، نقشه‌ها و طراحی‌ها را کامل کند، باید برود بنادر آزاد و مدرن دنیا را ببیند؛ با الهام و تجارب آنها بیاید و طراحی کند. متأسفانه در کشور ما در طول چهل سال گذشته اینطوری نبوده حتی الان عده‌ای هستند می‌خواهند مناطق آزادی در همین اطراف خلیج فارس در خاک ایران ایجاد کنند برای اهداف تجاری نه منافع عمومی و اینطوری کار درست نمی‌شود. اگر کشور ما در واقع نتوانسته تا بحال گام‌های مؤثری بردارد بخاطر مدیران غیردلسوز است. ما از عمان چه کم داریم؟ این چیزی بود که من می‌توانم بگویم وگرنه کشور عمان نه پول ما را دارد نه وسعت و نه امکانات ایران را دارد. عمان یک هزارم امکانات سرمایه‌گذاری، اقتصادی، بازرگانی و منابع خدادادی و نیز جمعیت تحصیلکرده و فنی و تخصصی ما را ندارد با این وجود با همین درآمد کم ببینید چگونه بنادر مدرنی در مناطق استان‌های صحار و دقم و صلاله ایجاد کرده است. عملکرد ما در حد مطلوبی نیست وقتی می‌بینیم در کشورهای همسایه چه پیشرفت‌هایی حاصل شده است.

مزایای سرمایه‌گذاری عمانی‌ها در چابهار کدامند؟

ببینید این مسئله اگر هم بخواهد انجام شود فقط در سطح دولتی انجام می‌شود و الان عمانی‌ها، مثل امارتی‌ها، مثل قطری‌ها آن مقدار سرمایه را ندارند که بخواهند بیارند اینجا و وارد این‌گونه کارها کنند. اگر هم همکاری بخواهد از سطح مناطق آزاد و بنادر انجام شود باید در سطح دو دولت انجام شود، چون عمان بخاطر اینکه خب سطح درآمدش کم است و نفت این کشور نسبت به سایر کشورهای حوزه خلیج فارس، کمتر است درواقع امکانات قطر و عربستان و کویت و امارات را مطلقاً ندارد.

ارزیابی شما از دوره جدید حاکمیت عمان و روابط مسقط با تهران چیست؟

روابط همیشه با عمان برقرار می‌ماند و در آن خللی وارد نخواهد شد و خود سلطان جدید اعلام کرده‌اند که خط مشق سلطان قابوس را ادامه می‌دهیم.

نقش منطقه آزاد چابهار در اتصال کریدورهای شمال-جنوب و شرق - غرب را چگونه ارزیابی می‌کنید؛ چگونه می‌توان از پتانسیل

چابهار در بحث ترانزیت به پول‌سازی و ارزآوری برای کشور رسید؟

فعالاً از آن نقطه آرمانی فاصله دارد. متأسفانه همان‌طور که گفتیم در طول چند دهه اخیر کمتر به این منطقه توجه شده است. بندر چابهار در نقطه ورودی دریای عمان و خلیج فارس قرار گرفته و باید بیش از سایر بنادر داخلی موردعناایت و توجه قرار گیرد. به‌هرحال، باز هم تأکید می‌کنم که چابهار در یک نقطه سوق‌الجیشی اقتصادی در نقطه ورود به دریای عمان قرار گرفته که باید بیش از این‌ها، موردتوجه قرار بگیرد.

